

Нефармат

ТОНА СЫРНІКАЎ НА ФОНЕ ЖОЎТАЙ ЛІСТОТЫ

Гэтым разам хацела напісаць сумнавата-восеньскія нататкі пра раптоўнае пахаладанне, усплёск прастудных захворванняў, якія зваліліся разам з холадам на нашы галовы пасля такога лагоднага лета, і адпаведны настрой. Але каляжанка, якая толькі здолела «выпаўзці» з бальнічнага, прыслала паведамленне. Цытую дакладна: «Света, напішы, што лета прайшло, а ты так і не з'ездзіла да акіяна. І наогул не паспела ажыццявіць большую частку летніх планаў. Ты іх пакуеш у старыя кардонкі разам з летнімі сукенкамі. І верыш, што ў наступны год табе нішто не перашкодзіць іх ажыццявіць». Хораша напісала, душэўна, стыль крыху нагадаў мне ранняга Хемінгуэя...

І можна было б паразважаць пра няспраўджаныя мары, пра нашы жаданні і магчымасці, але праз месяц пасля кароткага водпуску падаецца, што гаспадарчыя справы, якія даводзілася рабіць у гэты час, сапраўды выглядалі неадкладнымі. А яшчэ не так і дрэнна было правесці, напрыклад, паўтара тыдня на дачы з сям'ёй.

У вясковай хаце, якая ўжо пяць гадоў служыць нам дачай, няма гарадскіх зручнасцяў. Таму нават прыгатаванне ежы, мыццё посуду, бялізны патрабуе больш клопатаў і намаганняў, чым падобны працэс у гарадской кватэры. Але гэтыя турботы з лішкам кампенсуе магчымасць цэлы дзень дыхаць свежым паветрам, любавання гладыёлусамі ці флэксамі, вырашчанымі сваімі рукамі, а з на-

ступленнем ночы ўбачыць сапраўднае зорнае неба.

Яшчэ ёсць магчымасць адчуць рэальнае вясковае жыццё ва ўсіх яго праяўленнях. Пра тое, што яно віруе і ўчастковы ды старшыня сельвыканкама ў якасці пасярэднікаў пры вырашэнні канфліктаў тут нярэдка гасці, як-небудзь другім разам. Зараз пра іншае. Ну, напрыклад, у горадзе мы даўно забыліся, што значыць па-суседску проста зайсці адно да аднаго без асаблівай прычыны. А тут гэта выглядае цалкам нармальным. Вясковая суседка можа зазірнуць, каб спытаць: «Ну што, пячэш сваю тону сырнікаў?» — «?!»

А яна ў адказ, маўляў, глядзела перадачу, у якой казалі, што добрая гаспадыня за жыццё прыгатуе прыкладна тону сырнікаў. Я толькі ўсміхнулася, шчыра кажучы, спачатку не паверыла ў такую лічбу. А потым, старанна пераварочваючы тварожныя аладкі, стала падлічваць: у годзе 52 тыдні, а раз на тыдзень я абавязкова гатую гэтую страву, і калі ўся сям'я ў зборы, то і выходзіць недзе каля кілаграма. Значыць, за год будзе прыкладна 50 кілаграмаў, за дзесяць гадоў, адпаведна, — 500, ну а за дваццаць — тона. Аж крыху страшна стала ад такой арыфметыкі. Услед за ёй вымалёўваюцца цыстэрна супу, баршчу, катлет з тэфталімі, адбіўных, розных салатаў. Усяго па тоне, калі не больш. Вось гэта разлікі! І чаму ніхто не напісаў дысертацыю на тэму вытворчасці адной асобна ўзятай гаспадыняй прадуктаў харчавання? Яно вядома, пасля ўсебаковага аналізу названай тэмы магла б нахабна вылезці выснова наконт таго, ці варта траціць жыццё на вытворчасць і падачу на стол гэтых самых тон прадукцыі. Трэба сказаць, што цяперашнія маладзейшыя гаспадыні не асабліва замарочваюцца

кулінарнымі практыкаваннямі. Зараз дастаткова паўфабрыкатаў, заўсёды можна заказаць смачную піцу, і табе прымчаць яе за паўгадзіны. Але той, хто дбае пра здароўе сваёй сям'і, усё ж аддае перавагу дамашняму прыгатаванню. Тым больш што цяпер на гэту тэму створана столькі дапаможнікаў, столькі падказак змешчана ў інтэрнэце! Ды і кожны канал, які сябе паважае, мае кулінарную праграму. Усе, нават самыя палітычна-арыентаваныя, газеты ну хоць бы адну калонку адводзяць рэцэптам. Так што нікуды мы не дзэнёмся, дзяўчаты, ад сваёй тоны сырнікаў. Ну а калі адну тону аго-раем — возьмемся за другую. Цяпер жа, калі дакуае восеньская прахало-да, найлепш пячы яблычныя пірагі: і пах прыемны па ўсёй кватэры, і ў хаце цяплей ад разагрэтай духоўкі. Яблыкаў гэтым разам нарасло столькі, што нават лянівая гаспадыня мусіць нешта з імі зрабіць.

Ну а калі ўсё гэта надакучыць за доўгую зіму, то дачакаемся лета, і, як раіла каляжанка, дастанем з кардонкі летнія сукенкі з сарафанами ды паедзем да акіяна. Летам спраўджаюцца нават самыя смелыя мары, асабліва наконт падарожжаў. Праўда, падарожнічаць можна і прыгожай восенню, калі жоўтая лістота, калі лятаюць павуцінкі. Летась давялося быць такой яркай парой у аградыбіце «Каралінскі фальварак Тызенгаўза» каля Гродна. Асабліва, скажу вам, атмасфера, думаецца пра ўзнёслае, адыходзяць на другі план праблемы. Так што абавязкова выбірайцеся куды-небудзь хоць на некалькі дзён, трэба ж адпачываць ад сырнікаў, і, як вобразна выказаўца мая аднакласніца, а зараз прафсаюзна лідар, ад вечнага агню пліты.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.17	18.39	11.22
Віцебск —	7.07	18.28	11.21
Магілёў —	7.07	18.29	11.22
Гомель —	7.02	18.27	11.25
Гродна —	7.32	18.54	11.22
Брэст —	7.31	18.56	11.25

Месяц

Апошняя квадра
2 кастрычніка.
Месяц у сузор'і Рака.

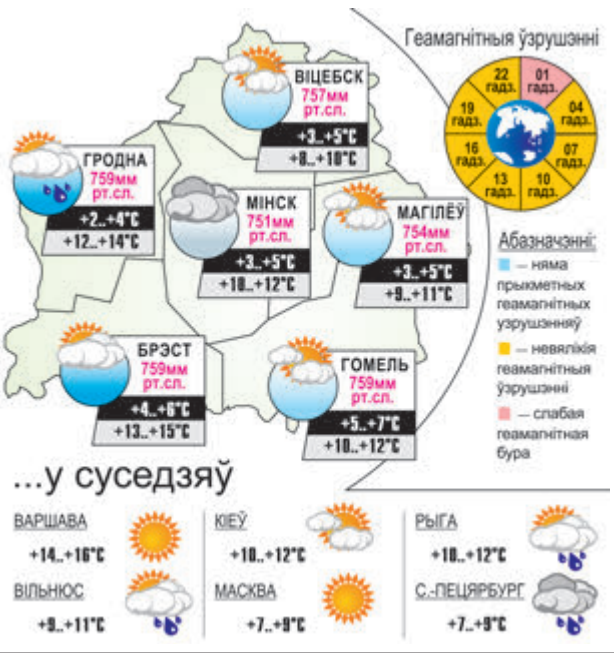
Імяніны

Пр. Аляксандра, Аляксея, Андрэя, Валянціна, Васіля, Данілы, Івана, Іосіфа, Ісака, Кандрата, Канстанціна, Уладзіміра. К. Разаліі, Ружы, Конрада Францішка.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

4 Кастрычніка

1523 год — у Кракаве ў друкарні І. Віётора на лацінскай мове выйшаў зборнік беларускага паэта-гуманіста і асветніка эпохі Адраджэння Міколы Гусоўскага «Песня пра зубра». Паэтычны зборнік складаўся з праяічнага прысвячэння каралеве Боне Сфорца (якая асабіста прафінансавала выданне твора), аднайменнай паэмы і 11 вершаў.

1928 год — нарадзіўся (в. Бронніца Буда-Кашалёўскага раёна) Аляксей Сцяпанавіч Кейзараў, беларускі пісьменнік, нарысіст. Працаваў спачатку настаўнікам, затым — у рэдакцыях газет, на Беларускім радыё, у 1974—1988 гадах — у часопісе «Нёман». Аўтар кніг «Нас было сям'ёра», «Ля ціхай Серабранкі», «Дальва — сястра Хатыні», апавесці «Рэха на Палессі», твораў для дзяцей і інш. Памёр у 1994 годзе.

1940 год — нарадзіўся (г. Мінск) Анатоль Алай, беларускі рэжысёр, аператар, сцэнарыст дакументальнага кіно, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. Сярод аператарскіх работ: фільмы «Хроніка знаходжання на Зямлі», «Фільм даўжынёй у паўстагоддзя», «Дзевяноста шостая восень» і інш. Рэжысёр фільмаў «Не плачце па мне...», «Чорная дарога», «Чарнобыльскі крыж». Лаўрэат прызой міжнародных кінафестывалю. Аўтар кнігі «Сустрэчы на ўсё жыццё: запіскі кінааператара».

1950 год — у Беларускім дзяржаўным тэатры імя Я. Купалы адбылася прэм'ера гераічнай драмы «Брэсцкая крэпасць» пад назвай «Цытадэль славы».

4 кастрычніка 1957 года ў СССР з касмадрома Байканур быў выведзены першы ў гісторыі планеты штучны спадарожнік Зямлі. Дзень пачатку касмічнай эры чалавецтва абвешчаны Міжнароднай федэрацыяй астранаўтыкі ў верасні 1967 года.

1582 год — у адпаведнасці з указам папы рымскага Грыгорыя XIII у каталіцкіх дзяржавах замест юліянскага календара, які быў уведзены рымскім імператарам Юліем Цэзарам у 46 годзе нашай эры, уведзены новы (грыгарыянскі) каляндар і наступны пасля 4 кастрычніка дзень загадана было лічыць 15 кастрычніка.

1838 год — нарадзіўся Вячаслаў Рыгоровіч Шварц, рускі мастак, адзін з заснавальнікаў гісторыка-бытавога жанру ў рускім жывалісе. Аўтар гістарычных палотнаў «Іван Грозны каля цэла забітага ім сына», «Патрыярх Нікан у Новым Іерусаліме» і іншых. Памёр у 1869 годзе.

1971 год — амерыканскі інжынер Рэй Томлінсан накіраваў адначасова ўсім сваім знаёмым першы ў свеце e-mail. Гэта быў тэкст выступлення прэзідэнта А. Лінкальна ў Геттысбергу. Сёння Томлінсана называюць «бацькам сучаснай электроннай пошты».

УСМІХНЕМСЯ

Да жаніцбы я і не падазраваў, што можна няправільна паставіць малако ў халадзільнік.

Адзса, двое сяброў.
— Фіма, хачу спытаць цябе. Як мне пераспрачаць сваю Софачку?
— Ды я цябе маю — заплач першы!..

З'езд настаўнікаў матэматыкі скончыўся бойкай. Чагосьці не падзялілі.

— Як называецца, калі бландзінка фарбуецца пад брунетку?
— Штучны інтэлект.

Не люблю працаваць да абеду, пасля абеду — не навіджу.

Тамада за сталом:
— Тост! Цяпер вып'ем за добрых людзей!
Паварочваецца да цешчы:
— А за вас — наступны!